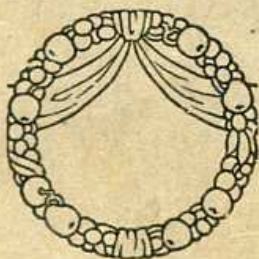

**AZ ÉRMELLÉKI
REF. EGYHÁZMEGYE**

**1931 évi Április hó 15-én
Székelyhidon tartott**

**RENDES TAVASZI KÖZGYŰLÉSÉNEK
JEGYZŐKÖNYVE**

**AZ EGYHÁZMEGYE
HIVATALOS KIADMÁNYA**

Nyomtatott FISCHER HENRIC, Könyvnyomdájában
Marghitán 1932.

Csereszélyes!

AZ ÉRMELLÉKI REF. EGYHÁZMEGYE

1931 évi Április hó 15-én

Székelyhídon tartott

RENDES TAVASZI KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE

**AZ EGYHÁZMEGYE
HIVATALOS KIADMÁNYA**

Nyomtatott FISCHER HENRIC, Könyvnyomdájában
Marghitán 1932.

Az Érmelléki Református Egyházmegye

1931 évi április hó 15-én Székelyhidon
tartott rendes tavaszi közgyűlésének.

J E G Y Z Ő K Ö N Y V E .

Jelen vannak :

a) elnökök : VÉGH JÓZSEF esperes és
PAPSZÁSZ LAJOS gondnok: távollétében KOZMA
LAJOS v. tanácsbíró.

b) tanácsbírók :

lelkészi : világiak :

Takács Zsigmond

Bónis Elemér

Lengyel Pál

dr. Kotzó Jenő

Jakab József

dr. Gulácsy Sándor

Szabó Zoltán

Laczák Dezső

c) tisztviselők :

Kalmár István lelkészi főjegyző

Hegedüs Albert „ al „

dr. Gellért Sándor ügyész.

d) egyházak képviselőiben

Albis : Kalas István l. Kemecsei György t.

Apátkeresztúr : Csuka Ferenc l.

Asszonyvására : Bakos József l. Bakta Sándor g.

Bályok : Kalmár István l.

- 5 Berettyószéplak :
 Bihardiószeg : Szücs Sándor g.
 Biharfélegyháza Egei István l.
 Biharvajda :
 Csokaly : Simon Imre l.
- 10 Érábrány : Debreceni László l.
 Éradony : Laczák Dezső l.
 Érbogyoszló : Jakab József l.
 Érkeserü :
 Érköbölkut : Varga Béla l.
- 15 Érmihályfalva : Végh József l.
 Érolaszi : Dayka István l,
 Érsemjén : Szatmári Károly l.
 Értarcsa : Molnár József l.
 Gálospetri : Takács Zsigmond l.
- 20 Hegyközszentimre : Ludmán Lajos l. Elek Sándor g.
 Hegyközszentmiklos : Sillye Gábor l.
 Kiskereki : Lengyel Pál l.
 Koly-Nagykágya : Dibáczy József l. Szücs László g.
 Magyarakéc : Kulcsár Dezső l.
- 25 Margitta : Balogh Ferencz l. Ungvári József g.
 Micske : Füzessy Géza l.
 Monospetri : Maklár Sándor elők. kt.
 Ottomány : Kovács Gábor g.
 Pliskolt : Szabó Lajos l.
- 30 Poklostelek :
 Szalacs : Hegedüs Albert l.
 Székelyhid : Szabó Zoltán l. Szabó Béla főg.
 Szentjobb : Sallay Lajos l. Váradi Mihály g.
 Tóti : Kovács Lajos l. Fazekas Sándor g.
- 35 Vedresábrány : Boruzs Lajos l.

e) tanítóképviselek:

Csóka Lajos, Kocsis József, Kántor Péter, Szánthó Béla,

1. szám. Közgyűlést megelőzően VÉGH JÓZSEF
esperes eképen imádkozott:

Jehova erős Isten, Kinek hatalmad eltünt ezred-
évek omladékain új világokat teremtet s azokban új
eszmék új gondolatok magvait hintetgeti el, hogy le-
gyenek azok örök bölcsességnek beszélő tanu jelei,
Ki a fellegborította égboltozatra villám betűkkel írod
fel nevedet, mély alázattal borulunk le isteni felséged
előtt s imázó lelkünk esdekelve kér: szüntesse meg
áldó jobb kezed felettünk a mostoha sors ostorcsapása-
it, tépje szét a már lelkünket is szorongató vas
bilincseket, jó szándékunk s nemes törekvéseink előtt
nyissa fel a lelki szabadság lezárt sorompóit.

Te benned biztunk eleitől fogva, benned bizunk
ma is rendületlenül, neveddel állunk vagy bukunk.

Tépett zászlónk küzdelemre hív, szívünkben
lelkünkben szent az elhatározás, megmenteni apáink-
tól reánk hagyott szent örökségünket, hitünket, vallá-
sunkat, azoknak féltve őrizett drága intézményeit, hogy
elvesztett régi fényükben ragyogjanak megint.

Ezekért élni s ha kell halni is készek vagyunk.

E szent cél szolgálatára felesküdtünk kicsiny,
de lelkes csapat egyházi s világi tagjai állanak most
előtted Istenünk, hogy megmentse, azt ami menthető
hogy vallás erkölcsi életünk beborult egéről elűzzék
a hitetlenség s közöny komor felleget, kivívják meg-
védjék ősi jogait, nem erővel nem hatalommal, de a
seregek Urának Istenének nevével, a Te nagy neveddel

Igazságot keresünk, igazságot hirdetünk, de nem
földi igazság szolgáltatást, mely gyarló törékeny labilis,
könnyen megvesztegethető, hanem a Te igazságodat
mely változhatatlan és örök, Fegyverzetünk nem
gyilkos hadiszerek, de a hit Te benned, és reményünk
jobb és boldogabb jövők iránt, szeretet mindenekkel
szemben.

Ha fénylakodból letekintve ránk, meglátja édes
atyai szemed célunk s szándékunk tisztaságát, a Te
dicsőségedre a mi javunkra áldd meg összejövetelünket,
áldd meg jóigyekezetünket s hozz reánk jobb jövőndöt
Ámen.

2. szám. A jelenlevők számbavétele (49) és a távollévők igazolása után.

Esperes kimondja a szabályszerű megalakulást s miután bejelenti Pappszász Lajos gondnok akadályoztatása miatt távolmaradását, e helyről is rá mutatva az egyházak s kerület válságos helyzetére, különösen a lelkészeket ért ama újabb sérelemre, mely az állami segélyből 11% kirekesztését helyezi kilátásba,— a gyűlést megnyitja s a társelnöki székbe meghívja Kozma Lajos hivatalára legidősebb jelenlevő világi tanácsbíró, ki az elnöki széket elfoglalja.

3. szám. Esperes beterjeszti következő időszaki jelentését:

1930. Okt. 29.-én tartott közgyűlésünk óta elvégezett s elnöki jogkörömbe tartozó ügyekről, intézkedéseimről jelentéseme alábbiakban van szerencsém előterjeszteni.

Egyháztársadalmi életünkön a teljes gazdasági leromlás, a nincstelenség sötét, fekete fellege huzódik keresztül. S- fájdalom a bizakodó reménységnek még csak halovány csillogása sem tud keresztül törni annak a borulatán. Fájó, tépő aggodalom ül lelkeinken s a viharban remegő tanítványokkal mi is reményt veszítve kiálthatunk fel: „Uram, tarts meg minket, mert elveszünk“ —Egyházi életünk hajójának zászlója derékban törve, vitorlája tépetten hirdetik a jöhető veszedelmet, a melyek a hánykódó hajót megnyitott örvénybe temethetik el. Anyagi tehetetlenség sivár, szomorú képét tárja szemeink elé az egyházainkban kivétel nélkül mutatkozó - átlag 60%-ra becsülhető adóhátrányoknak statisztikája. A lelkészek s tanítók panaszos kenyeréből egy negyedrészt ismét levágott az út s áldozati adóknak éles pengéje. Az egyházfenntartási szükségletek fedezésére szolgáló járulékokat lerongyosodott hiveink nem bírják fedezni s ha a jobb érzésűek hitbuzgósága a kibontakozás érdekében mindent meg is próbál s talán jobb jövő reményében kölcsön felvétel útján akarna is segíteni, jószándéku törekvése itt meddő marad mert a pénz, ez a világhatalom megközelíthetetlenül elzárja magát a kereső szeme elől a bankoknak vastrezorjaiba s onnan építő, segítő munkára nem, de a világ s emberi élet elpusztítására buvik csak elő. A kerületi adminisztráció fedezésére eddig nyújtott állami fedezet megvonása, egy újabb s olyan teherként jelentkezik -- ha Isten valami úton segítségünkre nem siet

melynek a gyülekezetek vállaira való áttétele alatt talán végképen leroskadnak s anyagi csődbe kerülnek egyházaink.

Szerettem volna nagyon elkerülni eme sötét képeknek a festését, de a szomorú jelen megfestéséhez világosabb színeket választanom önámítás nélkül nem lehetett, de nem is szabad.

Mint fájó veszteséget kell bejelentennem, hogy egy ifjú, szorgalmas tanítótestvérünk, Mucsy Imre gálospetrii tanító fiatalon, élete tavaszán itthagya kedves övéit s bennünket, munkatársait. Emlékezetét őrizzük meg szent kegyelettel s jegyzőkönyvünknek lapjain örökítsük meg. Üresen maradt helyére ideiglenes minőségben a folyó iskolai évre Páll Imre tanítóképezdészt alkalmazta az egyház s mint ilyet megerősítettem.

Csokalyon Koós Mihály lemondása folytán megüresedett tanítói állásra mint helyettes tanítónőt, Balogh Károlynét alkalmazta ez egyház, kit ezen minőségében szintén megerősítettem.

Diószegeen a beteg Végh Irma tanítónő ideiglenes helyettesítésére nővérének, Végh Emmának adtam engedélyt.

Bakos József lelkész, Csóka Lajos s Thanó Anna tanítók között felmerült személyes, vitás ügyet békés úton sikerült kiegyenlítenem.

Mátyássy István micskei tanítónak az egyházzal szemben támasztott igényeinek elintézését nevezett tanító írásbeli lemondó nyilatkozata alapján felfüggesztettem, nem akarván a helyzetet még jobban kiélesíteni.

1930. október 30.-án tartott őszi közgyűlésünk 60. sz. határozatával Takácsy Imre, piskolti gondnok, Papp Lajos, Papp Zsigmond, Csüllög Sándor, Simoni Ferencz, Kovács Zsigmond, Salánky Ferencz és Sándor Lajos, szintén piskolti presbyterek kérelmének helyet adott s nevezetteket tisztségeik alól azzal mentette fel, hogy december 31.-ig kötelesek a templomépítésről pontos kimutatást és számadást készíteni s azt letárgyaltatni. Ugyancsak fenti határozattal elköteleztetett Szőke Lajos, új gondnok, hogy hivatalát Január 1.-én foglalja el, vagy a 3000 Lei felmentési díjat fizesse be. Utasított az egyház, hogy a lemondott presbyterek helyett ha szükség lenne — a gondnok helyett is válasszon újakat és ezen utóbbit ne egy, de 3 évre. A távozó presbyterium előírt kötelességeinek eleget tett. Én a gyülekezetet több ízben felhívtam az új presbyterium megválasztására. Kívánságokra a választás levezetésével egy idegen lelkészt, Hegedüs Albert urat bíztam meg, ki is az előre közölt

időben kiszállván a hely színére, megkísérelte lejártni az eljárást. Minden jóigyekezete egyeseknek törvényellenes izgatása miatt hajótörést szenvedett, a választók ugyanis bizonyos feltételekhez kötötték a presbytereknek a megválasztását. A birói ítélettel lezárt s számadási kötelezettségeik alul már felmentett presbyterektől az összes építési terhek kifizetését követelték, kijelentették, hogy enélkül nincs presbyterválasztás.

Kiküldött lelkész nemleges jelentése után ujabban figyelemztetést küldtem a gyülekezetnek. Ez is eredménytelen maradt. A gyülekezet eközben főtiszteletű Püspök Urhoz fordult, ott is ismételte már ismertetett feltételeit. Főtiszt. Püspök ur igyekezett meggyőzni őket felfogásuknak helytelen és törvénytelen volta felől. Ugy látszott, a főpásztori szónak lett is némi hatása, mert ezután tényleg megválasztották az új presbyteriumot' sőt engem hívtak meg azoknak ünnepélyes beiktatására, illetve eskütételére. Kérésükre ki is mentem személyesen. A megválasztottakból ott vártak nyolcan a lelkészlakáson — 12 a presbyterek száma — ezek hajlandóknak is nyilatkoztak a presbyterség elvállalására, de az volt a kérésük, hogy az iskolába összehívott értekezleten világosítsam fel a hiveket a helyzetről, a hivek és a presbyterek kötelességeiről. Ott már azonban ismét a régi nóta járta. A régiekből újból beválasztott 5 presbytert kezdték, sértegetni, gyanúsítgatni, a birósági ítéletet — amit tudomásul vettek előbb s nem felebbeztek meg — kifogásolni s. t. b... ugyanyira, hogy nemcsak az öt régi, de mostmár az ujabban megválasztottak is kijelentették, hogy ők most már semmi szín alatt nem fogadják el a presbyterséget, nem esküsznek fel, nem akarják magukat kitenni ilyen méltatlan inzultusoknak. Fájdó csalódással gazdagabban tértem haza s tettem meg főtiszteletű püspök urhoz jelentésemet. Onnan a kerületi főügyész urral történt tárgyalás eredményeként azon utasítást kaptam, hogy még egyszer s utoljára hívjam fel a piskoltiakat a választás megejtésére s ha továbbra is opponálnának a törvény ellen, az esetben az E. T. I. Tcz. 47. §. alapján gondoskodjam az egyházmegyei közgyűlés I. 56 p. utján az IDŐKÖZI KORMÁNYZAT bevezetéséről, illetve egy szomszédos presbyterium megbízatása felől. A piskolti presbyterium újabb felhívásomnak a mai napig nem tett még eleget, kérem a közgyűlésnek velük szemben alkalmazandó törvényes intézkedéseit.

Ludmann Lajos hk, szentimrei lelkésztársuuk részére 3 havi

betegszabadságot engedélyeztem.

Kerületi tisztségekre, egyházmegyénkben megüresedett világi tanácsbírói állásra a szavazatokat elrendeltem, azokat összegyűjtöttem, előbbieket a kerületre felterjesztettem, utóbbit bizottságilag felbontattam.

Tanítói államsegélyek mind a három részletét szétszítottam,

Kiss Lajos nyugalomba készülő tanítótestvérünk nyugdíjaztatói kérelmét nyugdíjbizottságunk által letárgyaltattam s a kerületi bizottsághoz felterjesztettem.

Mint sajnálatos tényt kötelességszerűleg bejelentem, hogy csak most egy éve beiktatott Lovass Dániel világi tanácsbíró ur állásáról megrongált egészségére való hivatkozással, a közgyűlés iránti hálás köszönetének nyilvánításával, lemondott. Indítványozom, fejezze ki közgyűlésünk sajnálatát a lemondás felett, a megüresedett állás betöltése érdekében pedig tegye meg a szükséges intézkedéseket.

Minden, az adminisztráció körébe tartozó ügyeket igyekeztem legjobb tudásom szerint elintézni.

Jelentésem tudomásul vételét kérve, maradok :

Érmihályfalva, 1931. március 31.

a nagytiszteletű és méltóságos közgyűlésnek
alázatos szolgálja :

VÉGH JÓZSEF

ref. esperes

a., Egyházmegyei közgyűlés a felolvasott esperesi időszaki jelentést általánosan tudomásul veszi és az elnöki végzett ténykedéseket jóváhagyja.

b., A fiatalon váratlanul elhunyt Mucsy Imre, gálospetrii érdemes kántortanító emlékét jegyzőkönyvében megörökíti.

c., Lovass Dániel vil. tanácsbíró lemondását sajnálattal bár, de felhozott indokát tekintve tudomásul veszi és az ilyképen megüresedett világi tanácsbírói tisztség betöltését, a jövő 1932 évben tartandó általános tisztújításig elhalasztja.

d., A piskolti ügyben intézkedve egyházmegyei közgyűlés megsemmisíti az utóbbi presbiterválasztást, mivel a megválasztott presbiterek vonakodtak hivatalokat a törvény kívánta esküvel elfoglalni minek folytán az E. T. I. t. c. 56. §. p. értelmében új pres-

biter választást rendel el máától számított 21 napi határidő alatt. Egyben komoly megfontolásra és jobb belátásra inti a piskolti egyháztagokat, de megnyugtatta, hogy senki és semmi felettes egyházi hatóság nem gátolja őket, hogy presbiterekké azokat válasszák maguk közül, kikben bizalmukat helyezik. Továbbá figyelmükbe ajánlja, hogy az új presbitereknek joguk és módjuk van hozzá, hogy az építési költség kérdésében alapos tájékozódást szerezzenek és ha valamiben hibát találnának, perujtással élhetnek, az igazság kiderítésében pedig az egyházmegye közgyűlése, esperese és bírósága támogatására számíthatnak. Amennyiben pedig beállna az a nem remélt eset, hogy nem volna fogadtatja az egyházmegyei közgyűlés ezen intelmének és utasításának, közgyűlés ezennel felhatalmazza Esperes urat, hogy a piskolti egyházközség igazgatásában az egyházmegyei közgyűlés nevében a legszigorubb törvényes intézkedéseket tegye meg.

4. szám. Esperes úgy megnyitó mint időszakai jelentésében egyházi életünk gazdasági leromlásának sötét képét tárta elő a magas vár valóságában. Fenyegető rémek és veszedelmek mindenfelől.

Hiveink teljesítő képességének lecsökkenéséről kétségtelen jel a nagy mérvű, átlag 60 % ra tehető adóhátrány. A belhivatalnokok létminimum alá süllyedt silány javadalma sok helyt kifizetetlen. Az államsegély megvonása kerülettől lelkészekről a kongrua bizonytalansága, megnyirbálása s betetőzésül az államsegélyből a 11 % kirekesztése: E kétségbeejtő szorongatott helyzetben erőnk mindenirányu megfeszítésére és minden lehető eszköz kihasználására kényszerülünk. A református egyházi érdekek védelmére s az állami támogatás kiharcolására Szabó Zoltán Dr. Kotzó Jenővel egyetértésben igen szükségesnek vélik, hogy egyházkerületünk területéről, hol a magyar népesség 80 %-a református, hitünkbeli képviselő küldessék a parlamentbe, Boruzs Lajos meg a református tömegek megmozdítására, quasi demonstratiojára gondol s tesz javaslatot.

Egyházmegyei közgyűlésünk a javaslatok elfogadásával felkéri egyházkerületünk főtestét és mélt. Elnökségét, hogy a közeli választások alkalmával oda-hatni kegyeskedjék, hogy kerületünk népe aránylagos

képviselőket nyerjen a parlamenti választásoknál.

A társ egyházmegyéket pedig felhívja közgyűlésünk, hogy egyházunk s lelkészeink érdekeinek, segélyezési ügyének az állam részéről ujabban is súlyosan tapasztalt mostoha kezelése ellen, a református néptömegek tiltakozásaként, adjon méltó kifejezést és ilyen, irányu megnyilatkozását - egyházmegyénk közgyűléséhez csatlakozva - vigye az egyházkerületi közgyűlés elé.

5. szám. Egyházmegyei lelkészi gyám- és nyugdíjintézet bejelenti, hogy évi tagsági díját, mely eddig 1200 leu volt, a kétszeresére vagyis 2400 leura emeli fel, hogy ezzel növelje, az intézet tőkáját s teljesítő képességét.

Tudomásul vétetik.

6. szám. Egyházmegyei lelkészi gyám- és nyugdíjintézet számadása 1930 évről:

bevétel	—	—	—	—	503.801	leu	85	b.
kiadás	—	—	—	—	411.715	"	—	"
Pénztári maradvány					— 92.086	"	85	"

Vagyron 1930 dec. 31-én — 1.217.592 leu 43 b.

Költség előirányzat 1931 évre:

szükséglet	—	—	—	—	42.000	leu	—	b.
fedezet	—	—	—	—	1498.852	"	43	"
Remélhető zárlat					— 1.456.852	"	43	b.

Tudomásul.

7. szám. Egyházmegyei házi pénztár számadása 1930 évről:

bevétel	—	—	—	—	110.106	leu	85	b.
kiadás	—	—	—	—	88.267	"	—	"
Pénztári maradvány					21.839	"	85	"

Vagyon 1930 dec. 31-én — 91.953 leu 85 b.

Költségelőirányzat 1931 évre :

szükséglet	—	—	—	—	79.460 leu — b.
fedezet	—	—	—	—	83.859 leu 85 b
Felesleg	—	—	—	—	4399 „ 85 „

Tudomásul.

8. szám. Egyházmegyei tanítóegyesület nevében Csóka Lajos elnök előterjeszti a tanítók az iránti kérelmét, hogy az egyházmegyei bíróságban a tanítóság egy tagjával nyerjen képviselést s ennek folytán az üresedésben levő világi tanácsbírói tisztség a tanítói karból általuk kijelölt személlyel töltsék be.

Közgyűlés a tanítók e már régi és egészen méltányos óhaját általános helyesléssel fogadja s a közeli tisztújításkor a választó presbiteriumok pártoló figyelmébe ajánlja.

9. szám. Számvevőszék beterjeszti következő jelentését : Számvevőszékünk f. évi márczius 30 -án tartott ülésében a diószegi és margittai kör egyházainak számadását és költségvetését tárgyalta le a székelyhidi körét április 10.-én, az érmihályfalvai körét pedig április 14 -én.

Megállapítást nyert, hogy az egyházközségek számadása az 1930. évről szól ugyan, de általában nem az 1930. december 31.-iki állapotot tünteti fel.

Régi szokás ngyanis, hogy az egyházközségek számadásukat nem zárják le az év végén, hanem a következő évben is bevételeznek és kiadást teljesítenek az előző évi számadás keretében azért, hogy a számadás ne tüntessen fel tulságosan sok hátrányt.

Miután pedig a rossz gazdasági viszonyok miatt ugy a bevételezésben, mint a kiadásban nagy hátrányok mutatkoztak, az egyházak így sem tudták lezárni a számadásukat és idejében beküldeni a köri számvevőkhöz.

Elkerülendő a jövőben az ilyen késedelmet és a régi szokásban rejlő falsumot, leghelyesebb volna szakítani a fentálló gyakorlattal s a számadásokat lezárni minden év december 31.-én, bármeenyi hátrányt tüntetne is fel.

Alapos munkát ugyanis a köri számvevők és számvevő

szék csak akkor végezhetnek, ha a közgyűlést megelőzően a számadások megvizsgálására legalább 1—2 hó áll rendelkezésükre, mert igen sokszor felvilágosításra, megbeszélésre is van szükség.

Az egyházközségek számadásai és költségvetései a normális keretek között mozognak. A nagyobb beruházásoktól tartózkodtak.

Székelyhid végzett 130 000. Lei önkéntes adományból templom javítást, a tornyot renoválta 80 000. Lei költséggel, ugyasintén Széplak épített új istállót 80 000. Lei bekerülési árban.

A mai nehéz gazdasági viszonyok között kötelességének tartja számvevő - székünk is, hogy a legnagyobb foku takarékoságra hívja fel a presbitériumok figyelmét.

Már most is nagy egyházi adó hátralékok vannak Diószegen 100.000. Lei. Micskén 55000. Lei, Félegyházán 125 000. Lei, Szalacson 170.000. Lei, Éradonyban 90.000. Lei, Székelyhidon 130.000. Lei, Piskolton 370.000. Lei,-

Az egyházközségek több helyen községihozzájárulást kapnak.

Nem kapott Szentjobb, Érábrány, Vedresábrány, Bogyoszló, Margitta, Gálospetri, Értarcsa Érsemlyén, Éradony, Piskolt, Széplak és Micske. Köbölkut csupán 1000. Leit s Kiskerekj 2000. Leit kapott.

Számvevőszékünk felhívja ezen községek presbitériumait, hogy minden lehető módon igyekezzenek megfelelő községi hozzájárulást kieszközölni, mivel annak törvényes alapja van s másfelől egyházközségeink nehéz helyzetükben valósággal rá vannak utalva.

Bogyoszló, Margitta és Csokaly most sem használt előírás szerinti nyomtatványt s Csokaly 68000 Lei szükségletére költségvetésében nem állított be fedezetet. — Az alapoknál nem mutatja ki a jövedelmet s nem jelöli meg, hogy a 6200. Leit kitevő harang alap, hol van elhelyezve. — Értarcsa alapjait ismét külön nyomtatványon számolta el s mivel ez már évek óta így történik ismételt kérés és figyelmeztetés ellenére, ezeket a külön apró számadásokat számvevőszékünk nem erősítette meg.

Diószeg nem rendezte nyugtáit — nem rendezte Értarcsa sem — s még néhány egyház — Szentjobb 18. tételről nem csatolt nyugtát.

Kóly és Szalacs lelkészi s előbbi tanítói járandósággal is nagy hátrányban vannak. — Érkeserü bejelenti hogy alapjainak és alapítványainak egy részét régen elköltötte, mivel ezt tennie

az alapítványok és a más rendeltetésű alapok tekintetében joga nincs ezek visszafizetendőik, illetve róluk kötvény adandó.

Monospetri 1016. Lei kamattételről szabályszerű nyugtát nem csatolt, sem a nagypénteki perselypénzről. Mindezen hiányok pótlandók.

Micske lelkészi lak renoválási számadását 158000 leiről, ugyszintén 1929 évi számadását végre beterjesztette, ugyszintén Piskolt és Kiskereki 1929. évi számadásaikat. Kiskereki presbitériuma az 1931. évi költségvetést nem tárgyalta, daczára a mult tavaszi egyházmegyei közgyűlés által hozott megtorló határozatoknak. Nem terjesztett be költségvetést indokolatlanul Széplak, Ottomány, Vajda és Szentimre sem számadást sem költségvetést nem adtak be s közülük csupán Ottomány mentette ki mulasztását a lelkész betegségével.

Számvevőszékünk tisztelettel kéri a fentijelentés tudomásul vételét s a számadást és költségvetést be nem terjesztő s magukat nem igazolt egyházakkal szemben a megfelelő eljárást.

Közgyűlés a jelentést tudomásul veszi s a javaslat értelmében utasít minden egyházat, hogy bevétel és kiadás naplóját dec 31-én zárja le és számadását febr.1-ig küldje be. A hiányok, hibák és mulasztások miatt névszerint megemlitett egyházaknak meghagyja, hogy a jelentésben jelzett kívánalmaknak azonnal tegyenek eleget s pótlásukat jelentsék az esperesi hivatalnak, különösen utasítja a kiskerekii egyház presbitériumát a f. évi költségeloirányzat összeállítására és fegyelmi eljárás terhe alatt 15 nap alatti bemutatására.

10 szám. Egyházkerületi közgyűlés 133/1930 számu határozatában tekintettel arra, hogy az állam a megüresedett lelkészi állásokat jövőben nem hajlandó segélyben részesíteni, figyelmezteti a lelkészeket, hogy mostani helyökről más helyekre ne távozzanak vagy nyugalomba vonulásukat halasszák el.

A gyülekezeteket pedig elkötelezi, hogy a belhivatalnokok javadalmát a törvényszerű díjlevelek szerint teljes egészökben kiszolgáltassák.

Közgyűlésünk a lelkészek és egyházak figyelmét a maga részéről is nyomatékosan felhívja, hogy a kerületi utasításhoz alkalmazkodjanak.

11 szám. Egyházkerületi közgyűlés 144/1930 sz. határozatában foglalt felhívásra.

Közgyűlésünk a 3c/1930 sz. határozatára hivatkozva felhív minden lelkészt a vasárnap délutáni Istentiszteletnek káté vagy biblia-magyarázattal való megtartására, a canonica visitatiót pedig utasítja, hogy az egyházlátogatások alkalmával e kíváncsághoz alkalmazkodásról meggyőződést szerezzen.

12 szám. Missio-bizottságunk megfelelően a 151/1930 sz. ker. utasításnak betartja az egyházmegye misszió területéről szóló kimutatását és kapcsolatban alábbi jelentését.

Nagytisztelű és Méltóságos Egyházm. Közgyűlés!

Egyházkerületünk 151-930 sz. valamint nagytiszt esperes ur 297-931 sz. felhívása folytán van szerencsém a misszió bizottság részéről az egyházm. f. évi misszió v. szórványügyi jelentését a következőkben előterjeszteni.

A szórvány központokból bekért, f. évi jelentések szerint a szórványterületek lélekszáma 1105. Istentiszteletre legtöbb helyen az anyaegyházba bejárnak, külön Istentisztelet csak az éradoi körzetben volt hol a távolság miatt a hívek nem járhatnak be, továbbá az éradoi körzetben, hol meg a templom kicsinyisége miatt szükséges a külön Istentisztelet tartása.

Iratterjesztési adatokat Éradoián kívül sehol sem tüntetnek fel a jelentések bizonyosságul annak, hogy az iratterjesztés nagy fontosságú munkája meglehetősen elhanyagolt terület, a minek első sorban a megfelelő irodalom szegénysége az oka.

Tanköteles gyermek volt 44, melyből iskolába járt 40. Rendszeres vallásoktatásról sajnos ma még nem igen lehet beszélni a szórványterületen. Nehéz feladat ez kétségkívül a nagy távolságok miatt, de a fontos feladatok közül a legnehezebbet nem lehet megoldatlanul hagyni.

Népmozgalmi adatok a következők voltak, 1930 évben. Született 28, meghalt 13, konfirmáltatott 9, házasságot kötött 6 pár ki v. áttérési eset nem fordult elő.

A jelentésekben feltüntetett szükségletek közül legfigyelemreméltóbb az ingyenes vallásos iratokkal való ellátás. Egy lelkésztársunk pedig esetenként 300 lei fuvardíj megtérítését kéri, elfeledve a missziók ősi jelszavát: per pedes apostolorum!

Az ügyre vonatkozó határozati javaslatom a következő.

1. Közgyűlésünk elkötelezi a szórványterületek központjait a körülöttük élő hivek lelkiismeretes, testvéri szeretetből folyó lelki gondozására.

Elkötelezi a lelkészeket, hogy az iskolai év kezdetén a körzetükbe tartozó áll. iskolákban személyesen megjelenve az ott beírt ref. tanulókról névjegyzéket vegyenek fel s a vallás oktatásról okvetlenül gondoskodjanak. Felhívja továbbá, hogy a mikor alkalmuk van megjelenni szórványbeli hiveik között, (pl. temetés stb.) ezt mindig használják fel lelkigondozásra, kiváltképen iratterjesztés által. Létesítsenek könyvtárakat és missziói alapokat.

2. Felkéri közgyűlésünk a egyházkerületi közgyűlést, hogy

a., rendelje el, hogy a kerül. iratterjesztés adjon ki a szórványbeli, ker. közösségtől messze élő hivek számára alkalmas hitépítő röpiratokat, esetleg pásztori leveleket s azokat a lélekszám arányában küldje meg a szórványok központjai számára a kiosztás iránti utasítással.

b., Bocsásson az iratterjesztés ingyenes iskolai könyveket a szórványbeli hivek számára megfelelő elszámolás kötelezettségével.

c., Rendelje el, hogy a szórványbeli hitoktatás is évenkénti ellenőrzés alá kerüljön akár külön ellenőrző közegek beállításával, akár az iskolalátogató bizottságok ilyen irányu utasításával.

A nagytiszteletű és Méltóságos Egyház
közgyűlésnek.

Székelvíd, 1931 Ápr. 15.

Alázatos szolgálja:

DEBRECZENI LÁSZLÓ

ref. lelkész

m. előadó

Közgyűlésünk a missio-bizottság javaslatait határozati erőre emeli és mint ilyeneket a kimutatás egyik példányával együtt egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti, a kimutatás másik példányát irattárba helyezteteli.

13 szám. Egyházkerületi közgyűlés kötelezi (204 b/1930 sz. a) azokat az egyházakat, melyeknek területén iparos tanonc iskola van, hogy a Farkas-féle középisk. vallástani kézikönyvet vezessék be és a szórványokban is terjesztessék.

Tudomásul.

14 szám. Az iratterjesztést illetőleg.

Közgyűlésünk a kerület 204 d/1930 sz. határozata alapján foglalkozott egyházmegyénk területén létesítendő gócpontok kijelölésével s ezeknek vezetésére alkalmas egyének kiválasztásával ezzel a megállapítással: I. Székelyhid gócponton vezető Péter Béla, Diószegen Szánthó Béla, Margittán Kántor Péter és Érmihályfalván Tóth Zsigmond tanítók. E határozat egyházkerületre terjesztendő.

15 szám. A belmissioi munkák felvételére ismét, most már szigoruan kötelezi a ker. közgyűlés 205/1930 sz. határozatával és a munka ellenőrzésére az esperesi hivatalokat felhívja s utasítja.

Közgyűlés tudomásul véve a kerület újabb intézkedését, a belmissió munkák, intenzív kezelését mindenütt sürgeti. Kapcsolatban felhívja a Egyházmegyei Nőszövetség Elnökségét, hogy a szövetség működéséről az őszi közgyűlésünkhöz szept. 1-ig tegyen jelentést.

16 szám. Esperes jelenti, hogy a kerület 206/1930 sz. határozatával elrendelt, ugynevezett lelki ügyekkel foglalkozó presbyteri üléseket, miknek megtartására főtiszteletű Püspök Ur az egyes egyházakhoz megküldött körlevelében is nyomatékosan felhívta az egyházak, illetve a lelkészek figyelmét, s melyekről felvett jegyzőkönyveket minden egyház tartozott volna be is terjeszteni,— egyházmegyénkben csak Biharfélegyháza, Gálospetri Éradony, Érköbölkut, Érmihályfalva tartotta meg, illetve küldött jelentést.

Közgyűlés utalással 50/1930 sz. határozatára elkötelezi mulasztó egyházakat, hogy őszi közgyűlésünkig kötelességeiknek mulhatatlanul tegyenek ele-

get, a vett rendelet szerint a gyűléseket tartsák meg. azoknak jegyzőkönyveit szept. 1-ig az esperesi hivatalhoz küldjék be.

17. szám. Egyházkerületünk 208/a 930 sz. határozatában javaslattételre hívta fel az egyházmegyéket az egyházi mai szocialis missziói feladataira vonatkozólag. E felhívás folytán közgyűlésünk socialis bizottsága útján a következő határozati javaslatot terjeszti az egyh. ker. közgyűlés elé.

Kétségtelen, hogy az egyháznak legsürgősebb feladatai közé tartozik ma a szocialis misszió. Értve a szocialis misszió alatt azoknak a néptömegeknek az evangelium számára való megnyerését, a mely tömegek ma jobban, mint gondolhatnók, át vannak itatva úgy városon, mint falun azoktól a socialcommunalis eszméktől, melyeknek diadalát vélik szemlélni az orosz szovjet orgiatikus uralmában. Az általános gazdasági és munkaügyi leromlás, vagyis a társadalmi nyomor pedig csak tápot nyújt e szélsőséges eszmék terjedéséhez.

Önként felvetődik hát a kérdés, hogy mit tehet és mit kell tennie az egyháznak e helyzetben?

Nézetünk szerint itt nem csupán valami társadalmi nyomorral állunk szemben, a mit ha eltüntetünk munkánk is végét ért, hanem főképen egy szellemi irányzattal, a melynek leglényegesebb és progresszív bár burkolt iránya a hit és Isten-nélküliség. Világmegváltás Jézus nélkül, boldogulás gyűlölettel és ökölrel harcz fegyverrel és erőszakkal. Bibliai nyelven szólva s különösen az orosz állapotokra tekintve, nem kevesebbet mondhatunk, mint hogy az AntiKrisztus uralmával állunk itt szemben.

Szellemi irányzattal szemben pedig csak szellemi irányzattal lehet küzdeni. Az Antikrisztussal szemben csak az élő Jézus Krisztus győzhet. A szocialis eszmékkal szembeni feladatát az egyháznak tehát így határozhatjuk meg. mélységes és gyakorlatias, élő keresztyénség

Vitatkozás, meggyőzés, felvilágosítás itt ma nem vezethet kellő eredményre, sőt sokszor a munka útját vágja be.

A lelkeknek azt kell adni, a minek helyét elfoglalta szívükben a sociális világnézet, hitet, ker. világnézetet személyes összeköttetést Teremtőjükkal és a ker. szeretet-közösséggel.

A Jézus boldog örvendező, bizonyoságtévő tanítványává

kell tenni a lelkeket. És akkor ezeket a lelkeket ne féltsük többé a romboló eszméktől.

Ezt a missziói munkát voltaképen már megkezdette az egyház a belmissziói munkák intenzív beindításával.

A feladat most már csak az, hogy ezt a munkát elmélyítsük és általánossá tegyük. Sajnos, e téren még „sok az aratni való s kevés a munkás”! Bárcsak az időknek e szomorú intő jelei is serkenténének mindnyájunkat minél odaadóbb és komolyabb munkálkodásra!

Összefoglalva a mondanivalókat: Az egyház igyekezzék a krisztusi alázatos, segítő gyógyító szeretettel a mennyire tud és képes segítségére menni az anyagi szükségnek és nyomornak, de ne felejtse el mindenekfelett főhivatását: az evangelium erejével minél szélesebb rétegekben megújítani a lelkeket.

Akár külön u. n. sociális bizottságok alakításával, akár ezek nélkül, a cél mindig ez legyen.

18 szám. Összesített bírálat egyházmegyénkből az elemi iskolák részére kiadottvallástani kézikönyvekről (ker. közgy. 190 h., és g./1930 sz. határozatára.): Az I. és II. osztályok számára írott tankönyv ellen egyik legnagyobb kifogás, hogy a könyvet terjedelmessé és költségessé teszik az egyes őstörténeteket bevezető mesék. Ezek kihagyandók lennének, mert nem is a gyermek számára készültek, hanem a tanítónak, aki szerzett gyakorlata és legjobb tudása szerint esetleg aktuálisabb, a körülményekhez szabottabb s megfelelőbb bevezetéseket talál. Anélkül, hogy a könyv terjedelmét és nyomdaköltséget hiábavalóan növelné. Kerülendő az olyan biblia-idézetek, melyek felülmulják a gyermek fogalmi fejlettségét. A szöveg jelentésének tartalma a gyermek előtt minden esetben megmagyarázandó. Megmagyarázatlan bibliai-citatum sötét folt lesz a gyermek tudásán. Kiváncsom: irándó volna oly könyv, mely tartalmazna elég imádságot, énekszöveget s az őstörténeti anyagot röviden mesészerűen a gyermek fogalmi körének megfelelően adná elő, kellő praktikus tendenciával. A III. osztály tankönyve igen nehéz stílusa a gyermeknek unalmas és nem eléggé tagolt. A hosszú egységeket részekre kellene s lehetne osztani. Kivánottan: rövidebb, a gyermekhez közelebb álló modorban, jobban tagolt könyv volna készítendő, mely az igen hálás és használható

anyagon keresztül több kapcsolatot létesíthetne a gyermek lelkén keresztül az anyag és gyakorlati élet között.—A IV-osztály tankönyve aránylag a legmegfelelőbb. Maradhat-Az V-osztály tankönyve szintén megfelel különösen azért, mert a leczkék végén igen találó kapcsolatokat létesít a gyermek valása és gyakorlati élet között. Kisebb hiányosságait úgy ennek, mint a IV. osztály könyvének jó katekhéta könnyen pótolhatja.

Kerületi közgyűlés elé terjesztendő.

19. szám. Szavazatbontó bizottság beterjeszti Érmi-hályfalván 1931 március 12-én felvett jegyzőkönyvét, mely szerint megállapítást nyert, hogy az egyházmegyei világi tanácsbírói tisztségre a 34 egyházból beérkezett 37 szavazatból dr. Gulácsy Sándorra 34, Szilágyi Kálmánra 2 és dr. Gellért Sándorra 1 szavazat esett.

Közgyűlés a szabályszerű választást tudomásul véve dr. Gulácsy Sándort megválasztott világi tanácsbírójának jelenti ki és kivéven tőle a szokásos esküt

Esperes meleg üdvözlő szavai után, melyek az elválasztott 20 éves egyházi közéleti működésében, utóbb közel tíz éve mint egyházmegyei főjegyző, kifejtett buzgóságát s érdemeit ecsetelték és a melyekre elválasztott meghatva és magát további szolgálatra elkötelezve válaszolt, tisztébe ünnepélyesen beigtatja Az eként üresen maradt vil. főjegyzői tisztség betöltése a jövő 1932 évben tartandó általános tisztujításig elhalasztatik.

20 szám. A bihardíószegi egyház presbiteriumának XIII/1931 sz. határozatával előterjesztett kérelmére

Közgyűlésünk engedélyt ad az egyháznak, illetve jóváhagyólag tudomásul veszi, hogy belhivatalnokai fizetésére alapjaitól 22000, takarékpénztárból 30.000 leut vett kölcsön, továbbá hogy a belhivatalnokok fajárandóságának árában 25.000 adóssága áll fent.

Azonban kötelezi egyházat, hogy a kölcsönöket, ideiglenesek lévén azok s már az 1930 évi költségelőirányzatban fedezetet bírnak az 1930 évi adóhátralékból fizesse ki az alapoknak a minimális kamatokat térítse

meg és ezek megtörténtét esperesi hivatalnak jelentse be

21 szám. A bihardíószegi egyház jóváhagyás végett beterjeszti a f. évi március 15 én tartott preszbiteri gyűlés V. sz. határozatával megállapított adókulcsot mely a következő:

1. Személyi adó minden egyházi adófizető részéről 50 Lei és 15 liter buza. (özvegyek felét fizetik) 2. Az 1928-ban kivetett állami adó 30 % a úgy a földművesekre, mint az iparosokra.

A presbiterium ezen határozatát SZERZŐ GÁBOR és társai, mivel az iparosokra és kereskedőkre sérelmesnek tartják: megfellebbezik s kéri annak a megsemmisítését s új határozat hozatal elrendelését.

Egyházmegyei közgyűlésünk teljes tudatában van annak, hogy úgy a földműves, mint az iparos és kereskedő roskadozik a fizetendő terhek alatt, de mégis tekintve azt, hogy a vagyonadót az iparosok is fizetik, s ezenfelül még ipari adóval is megvannak terhelve, nem tartja méltányosnak és az igazsággal teljesen megegyezőnek a földművesek és iparosok egyházi adójának egyenlő % ban való megállapítását.

Épen ezért a preszbiterium fenti határozatát jóvá nem hagyja; azt meg nem erősíti, hanem utasítja a diószegi presbiteriumot, hogy az új adókulcs megállapításánál, a méltányosság és az igazság, valamint, Idvezítő Urunk tanítását: „egymás terhét hordozzátok” ne tévesszék el szemeik elől.

22 szám. Az albisi egyház jóváhagyás végett beterjeszti a f. évi január hó 24-én tartott presbiteri gyűlésen 8 sz. határozattal megállapított következő adókulcsot: 1. Minden vagyontalan egyháztag személyi adója 50 Lei: 2. Földbirtokkal rendelkező egyháztagok személyi adója 100 Lei: 3. Agrárfölddel bírók holdanként 15 Leit: 4. Saját földdel bírók holdanként 20 Leit: 5. Iparosok ha földjük nincs 100 Leit: 6. Cséplőgéppel bírók a 10 holdas gazdával egyenlően fizetnek.

Egyházmegyei közgyűlésünk a névszerinti szavazással egyhangulag hozott fenti határozatot jóváhagyja és megerősíti.

23 szám. A vedresábrányi református egyház engedélyt

kér arra, hogy nehéz anyagi viszonyaira való tekintettel, az 1926-évben az egyházmegyei közgyűlés 29. sz. határozatával engedélyezett 40 000 L kamatmentes kölcsönét még 5 esztendeig kamatmentesen használhassa.

Egyházmegyei közgyűlésünk a vedresábrányi egyháznak engedélyt ad arra, hogy az alapjaitól még 1926-ban templomrenoválás céljára kölcsönvett 40.000 Leit még további 5 éven keresztül kamatmentesen használja.

Lelkész a presbiterium idevonatkozó névszerinti szavazással hozott határozatát terjessze be az esperesi hivatalba, s egyben mutassa ki, hogy melyik alaptól milyen összegű kölcsön terheli az egyházat.

24 szám. Az ottományi egyház engedélyt kér arra, hogy a belhivatalnokok fizetésének és halaszthatatlan dologi kiadásainak fedezésére alapjaitól 30.000 Leit vehessen kölcsön. 11.000 Leit az egyházfenntartási alaptól kamatmentesen. 15.000 Leit az orgona és harang alaptól 12 %. 40.00 Leit pedig a segélyalaptól 20 % mellett.

Egyházmegyei közgyűlésünk az ottományi presbiterium március 22-én hozott 4-1931 sz. névszerinti szavazással egyhangulag hozott határozatát jóváhagyja.

A kért kölcsön felvételét engedélyezi azzal, hogy a segély alaptól felvett 4000 Lei kamata sem haladhatja felül a törvény által megállapított % ot, s a kölcsönöket 3 év alatt tartozik a kölcsönző alapoknak visszafizetni.

25 szám. A micskei egyház a presbiterium f. évi márc. 21-én 2. sz. alatt hozott határozatával engedélyt kér arra, hogy üresen álló, szellős, egészségtelen iskoláját (92 H.^{8/2} hrsz.) eladhassa, s a befolyt összeget adósságainak törlesztésére fordíthassa.

Egyházmegyei közgyűlésünk a micskei egyház kérelmét nem teljesíti; az iskola eladásába bele nem egyezik:

hanem utasítja az egyházat arra, hogy a 20-1930 sz. egyházmegyei határozatban foglaltaknak igyekezzék minél hamarabb eleget tenni.

26 szám. A micskei egyház a presbiterium március 21-én tartott gyűlésének 3-1931 sz. határozatával engedélyt kér arra, hogy 73. mázsa magtári búzáját 20 köből kivételével eladhassa, s a befolyt összeget adósságainak törlesztésére fordíthassa.

Egyházmegyei közgyűlésünk a micskei egyháznak engedélyt ad arra, hogy 25 köből magtári tőkéjén felüli készletét eladhassa, s ha magtári szabályzata másként nem rendelkezik: a befolyt összeget adósságainak törlesztésére fordítsa.

27 szám. Szőke Lajos piskolti egyházgondnok betegségére való hivatkozással a gondnoki tisztség alól való felmentését kéri.

Egyházmegyei közgyűlésünk Szőke Lajos gondnok kérvényét visszaadja azzal, hogy az E. T. I. t. c. 110 §-a értelmében kérje a megalakítandó piskolti presbitériumtól a felmentését.

A presbitérium határozata ellen esetleg beadott fellebbezés elintézésével közgyűlésünk az Esperes urat megbizza.

28 szám. Esperes bejelenti, hogy Püspök ur egyházmegyénk 8 egyházának generalis vizitatioját vette tervbe s ennek megfelelőleg fogja a canonica vizitációt beosztani, bizottságokat kiküldeni (E. T. I. tc. 168 §) amiről az egyházakat idejében fogja értesíteni.

Tudomásul.

29 szám. Közgyűlés e 1-28 sz. alatt felvett jegyzőkönyvet nyílt ülésében hitelesnek mondja ki és Esperes záró szavai után énekléssel és esperes hála adó fohászával véget ért.

* *

E jegyzőkönyv 1-20 és 28 29 számát valamint 1-4 bir. számokat Kalmár István, a 21-27 számot Hegedüs Albert jegyezték.

1 bir./1931 szám.

Az Órmelléki ref. egyházmegye bírósága mint közigazgatási

biróság, a bihardiőszegi ref. egyházban 1931. febr. hó 8-án tartott gondnok és presbiter választása ellen beadott fellebbezés ügyében a következőképen ítelt.

Í T É L E T.

Egyházmegyei bíróság a Szücs Sándor diőszegi gondnok továbbá Bodnár Sándor, Szász István, Nagy József, Darabont József, Vég Imre, Szücs Ferenc és B. Nagy Sándor, 12 — 12 évre megválasztott presbiterek választása ellen beadott fellebbezést elutasítja és nevezetteket tisztségökben megerősíti, Szerző János, és ifj. Tolnai Gábor, megválasztása ellen beadott fellebbezésnek azonban helyt ad ezeknek választását megsemmisíti és utasítja a bihardiőszegi presbitériumot, hogy e két presbiteri hely betöltése felől intézkedést tegyen.

I N D O K O K:

Elkellett útasítani, Asók István és társai által beadott fellebbezést Szücs Sándor gondnok, továbbá Bodnár Sándor, Szász István, Nagy József, Darabont József, Vég Imre, Szücs Ferencz, b. Nagy Sándor presbiterek választása ellen, mert nem igazolták azt, hogy a választó gyűlés a törvény §. ainak benemtartásával ment volna végbe és szavazati jogukat olyanok gyakorolták volna és olyan nagy számmal kik a választó névjegyzékbe nem voltak fölvéve és akik szavazata, a választás eredményét megváltoztatta volna sőt a presbitérium 1931 febr. 22-én 7. sz. alatt hozott határozata épen ennek az ellenkezőjét igazolja. Ellenben Szerző János és ifj. Tolnai Gábor választását meg kellett semmisíteni miután, nevük, a választók névjegyzékébe fölvéve nincs, már pedig, aki nem választó, az nem is választható. Új választás elrendelését az egyháztörvények értelmében kénytelen volt a bíróság kimondani. miután póttagoknak a behívására vonatkozó E. T. I. tcz. 32-§. jelen esetben nem alkalmazható.

2 bir/1931 szám. Az érmelléki református egyházmegye bírósága, mint közigazgatási bíróság Csóka Lajos és Csóka Bélané szül. Thamó Anna, asszonyvásárai tanítók panaszosoknak az asszonyvásárai egyház presbitériuma elleni közigazgatási ügyben alólírt helyen és napon

megtartott tárgyalás után következőképen.

ITÉLT

Egyházmegyei bíróság Csóka Lajos és Csókáné Thámó Anna asszonyvásárai tanítók felebbezésének helytad és felhivja az asszonyvásárai egyház presbiteriumát, hogy nevezett tanítók fizetés ügyének rendezésével a 145 c./1930 sz. egyházkerületi határozatnak igyekezzék eleget tenni.

INDOKOK.

Bárha a bíróság megállapítja, hogy az 1929 évben megejtett hivatalos értékelés jegyzőkönyvében foglalt fizetést az egyház kiszolgáltatja és a közös megegyezésen alapuló díjlevelet megváltoztatni nincs módjában, ítéletében szem előtt kellett tartani a tanítói fizetés minimumot megállapító egyházkerületi határozatot s kötelezni kellett a presbiteriumot a felsőbb egyházi hatóság rendeletének betartására.

3 bir/1931 sz. Az Érmelléki református egyházmegye bírósága, mint közigazgatási bíróság Steinmetz Imre és Szebeni József kiskerekii tanítók, panaszosoknak a kiskerekii egyház presbiteriuma elleni közigazgatási ügyében alólírt helyen és napon a következőképen.

ITÉLT.

Egyházmegyei bíróság Steinmetz Imre és Szebeni József kiskerekii tanítók felebbezésének helyt ad és felhivja a kiskerekii presbiteriumot, hogy nevezett tanítók fizetési ügyének rendezésével a 145 c/1930 sz. egyházkerületi határozatnak igyekezzék eleget tenni.

INDOKOK.

Bíróságnak az ítélet meghozatalában szem előtt kellett tartani a tanítói fizetés minimumot megállapító egyházkerületi határozatot s kötelezni kellett a presbiteriumot a felsőbb egyházi hatóság rendeletének betartására.

4 bir/1931 szám. Az Érmelléki református egy-

házmegye bírósága, mint közigazgatási bíróság Kocsis József és Ebergényi Irén berettyó-széplaki tanítók panaszosoknak a berettyószéplaki presbiterium elleni közigazgatási ügyében alól irt helyen és napon megtartott tárgyalás után a következőképen.

Í T É L T.

Egyházmegyei bíróság Kocsis József és Ebergényi Irén berettyó-széplaki tanítók felebbezésének helyt ad és felhívja a berettyó széplaki egyház presbiteriumát, hogy nevezett tanítók fizetés ügyének rendezésével a 145 c/1930 sz. egyházkerület¹ határozatnak eleget tenni igyekezzék.

I N D O K O K.

Bíróságnak az ítélet meghozatalában szem előtt kellett tartani a tanítói fizetés minimumot megállapító egyházkerületi határozatot s kötelezni kellett a presbiteriumot a felsőbb egyházi hatóság rendeletének betartására, annyival is inkább, mivel a tanítókat jogosan megillető fizetések kiszolgáltatására a presbiterium 33/1930 sz. egyhangulag hozott határozatában minden újabb felhívás nélkül kötelezettséget vállalt.

T á r g y m u t a t ó.

(A számok a jegyzőkönyvi számokat jelzik)

Albis új adókulcsa	—	—	22
Asszonyvásárai tanítók fizetés-ügye	—	—	2 bir.)
Belmissio	—	—	15
Berettvószéplaki tanítók fizetés-ügye	—	—	4 bir.)
Bihardiószegi gondnok és presbiter választás felebbevezése	—	—	1 bir.)
„ kölcsön	—	—	20
„ új adókulcs	—	—	21
Egyházmegyei bíróságba egy tanító beválasztása	—	—	8
„ gyűlés megnyitása - bezárása	—	—	2,29
„ házi pénztár számadása	—	—	7
„ lelk. nyug-és gyámint. tagsági díj emelése	—	—	5
„ „ „ számadása	—	—	6
Esperes időszaki jelentése	—	—	3
„ imája	—	—	1
Farkas-féle vallástani kézi könyv használata	—	—	13
Felbivás ref. parlamenti képviselő választásra és demonstrációra	—	—	4
Gulácsy Sándor dr. tanácsbíróvá választása	—	—	19
Iratterjesztés gócpontjai	—	—	14
Jegyzőkönyv hitelesítése	—	—	29
Kiskereki tanítók fizetés-ügye	—	—	3 bir.)
Lelkészek jelenlegi helyükön maradjanak	—	—	10
Lelki ügyekkel foglalkozó presb. gyűlések	—	—	16
Lovass Dániel v. tanácsbíró lemondása	—	—	3 c.)
Micske isk. eladás-ügye	—	—	25
„ magtári készlet felhasználása	—	—	26
Miszio-bizottság jelentése	—	—	12
Mucsy Imre tanító elhalálozása	—	—	3 b.,
Ottomány kölcsön-ügye	—	—	24
Piskolti presb. választás megsemmisítése	—	—	3 d.,
Püspöki gen. visitatio	—	—	28
Sociális bizottság jelentése	—	—	17
Számvevőszék jelentése	—	—	9
Szőke Lajos piskolti gondnok felmentési ügye	—	—	27
Vallástani kézi könyvek bírálata	—	—	18
Vasárnap d. u. Istentiszteletek	—	—	11
Vedresábrány kölcsön ügye	—	—	23

Az 1931 évi ápr. 15-én tartott egyházmegyei közgyűlésnek 1-29 és bíróságnak 1-4 számok alatt felvett jegyzőkönyvét azzal a megjegyzéssel, hogy a szept. 29-re kitűzött őszi közgyűlés egyrészt fontosabb tárgyak hiányában, másrészt költség kiméltetés céljából elmaradt, – kiadta.

Bályok, 1931 szept. 15-én

Kalmár István
egyházmegyei főjegyző.

P. H.

